

“3D zal de toekomst kleuren”

Technische ontwikkelingen en innovaties volgen elkaar zo snel op, dat het voor bedrijven in bouwkolom lastig is op ‘welk paard men moet wedden’. Theo Ockhuijsen, voormalig algemeen directeur van technisch dienstverlener Koldijk en nu zelfstandig consultant, pleit dan ook voor flexibiliteit, zowel in organisaties als in het gebruik van installaties en demontabele bouw. Dat vereist een fundamenteel andere manier van denken in de bouwkolom. En BIM.

Tekst Harmen Weijer

De bouwkolom staat voor grote uitdagingen, zeker nadat de afgelopen jaren de economische recessie hard heeft toegeslagen in de sector. Het spectrum is definitief veranderd en om in deze vernieuwde wereld overeind te blijven wordt van bedrijven in de bouwkolom op allerlei vlakken flexibiliteit gevraagd, zegt Theo Ockhuijsen. “Dat betekent dat bedrijven op zowel technisch als organisatorisch gebied moeten kunnen meegolven op de ontwikkelingen die er zijn. Neem de slimme gevel: dat is een mooie innovatie, maar maak hem nu zo dat hij demontabel is, zodat je deze over vijf jaar

weer kunt vervangen als er weer nieuwe ontwikkelingen op de markt zijn. Want die zullen er dan zeker zijn, zo snel volgens de innovaties elkaar absoluut op.”

Daar komt nog bij dat aan een dergelijke slimme gevel allerlei innovatieve installatietechnische elementen worden toegevoegd. “Dat vraagt nog meer dan nu het geval is om een nauwe samenwerking. En dan moet je over de grootste hobbel heen in onze sector: wantrouwen. Dat zit diepgeworteld in de bouwkolom, maar dat gaat niet meer werken. Als deze sector de snelle ontwikkeling en

innovaties wil bijbenen, dan is samenwerking en dus vertrouwen in elkaar broodnodig.”

Niet meer alleen

Co-creatie is gevraagd. Dat is nu absoluut nog geen gemeengoed, maar Ockhuijsen pleit er hartstochtelijk voor. “Dat is nodig omdat de huidige sectorale bouwkolom, gericht op de verschillende disciplines, steeds specialistischer wordt. Dus de elektrotechnische installateur verdiept zich steeds meer in op het gebied van bijvoorbeeld ICT. Technische installaties worden namelijk steeds complexer, ►

interview

Wie: Theo Ockhuijsen
Werkt als:
zelfstandig consultant
Bij: BIMpuls
In: Blaricum

en dat is niet meer door bedrijven alleen te managen. Je hebt elkaar daarbij nodig." Het zorgt voor andere businessmodellen, stelt hij. "Omdat producten en diensten in de bouw nauwer met elkaar verweven worden, zijn leveranciers gezamenlijk verantwoordelijk voor het eindproduct en dus ook voor de opbrengst ervan. In dit nieuwe model zijn bedrijven meer bezig met het totaalproduct dan met alleen hun deelproducten. Daarom doen ze hun stinkende

sen: "Want je denkt op een heel ander moment in de realisatie van een gebouw na over hoe installaties reageren op elkaar, en hoe het concept in het pand werkt. Daarmee dwingt het BIM-model op een natuurlijke wijze al af dat we op een integrale manier met elkaar moeten samenwerken."

Integraal samenwerken zorgt er ook dat bedrijven hun organisatie op een andere manier zullen inrichten dan ze nu gewend zijn.

innovatieve ontwikkelingen in de bouwkolom."

Bewust kiezen

Maar pas op, waarschuwt Ockhuijsen, BIM is geen oplossing om opdrachten binnen te hengelen. "Bedrijven kiezen bewust voor BIM, met ook allereerst een BIM-visie. Doe je dat niet, dan kun je ook verzuipen in BIM. En ik zie op dit moment ook regelmatig dat bedrijven opdrachten binnenhalen, waarbij BIM vereist wordt, maar waar ze zelf nog geen ervaring mee hebben. Bouwteams worden dan opgelegd te gaan bimmen, maar zonder een duidelijke visie en plan gaat dat onherroepelijk fout." Dat bedrijven enigszins huiveren om met BIM aan de slag te gaan, is te begrijpen. Begin daarom klein, met partners die je vertrouwt, adviseert Ockhuijsen. "Met BIMworkx doen we dat. We gaan met de bouwpartners in een hok zitten en starten met het opstellen van BIM-protocol en een BIM-handboek. Dan spreekt het team ook af wat in het model wordt gestopt en hoe zwaar het wordt gemaakt." Een ding weet Ockhuijsen zeker: 3D en zelfs al nD-ontwerpen zal de toekomst kleuren. Dat geeft het bouw- en installatievak de broodnodige boost bij jongeren. "Want eenmaal met 3D gewerkt te hebben, wil niemand meer terug naar 2D. Dus dat is ook een driver voor jongeren om in deze sector te gaan werken. Dan is het zaak dat dit wordt gedragen door het management, sterker nog, het moet gefaciliteerd worden. Dat is nog lang niet altijd het geval, maar de toekomst vraagt er om."

“Voor nauwe samenwerking moet je over de grootste hobbel in onze sector: wantrouwen”

best om goede producten en diensten te leveren. En dus vangen we elkaar geen vliegen meer af, en hebben we geen faalkosten meer.”

‘Bimmen’

De oplossingen om toekomstbestendig te bouwen zijn voor handen in de vorm van het Bouw Informatie Model, waar Ockhuijsen na zijn directeurschap bij Koldijk volop actief in is als consultant. "We stoppen immers met 2D-tekenen, zoveel is helder. Sterker nog: ik zou niet weten hoe we de complexe gebouwen die gevraagd worden - als gevolg van scherpere energieprestatie-eisen, maar ook vanwege vraag naar meer comfort - zonder 3D-ontwerp zouden kunnen realiseren. Daarom zullen bouwers en installateurs aan de slag moeten met integraal samenwerken, of ze het nu leuk vinden of niet."

Bimmen vraagt als vanzelfsprekend al aan de voorkant van het bouwproces vertrouwen van de deelnemende partners in elkaar. Ockhuij-

"Het is niet alleen vertrouwen hebben in je bouwpartners, maar ook in je eigen medewerkers. Bedrijven die denken dat ze kunnen doorgaan zoals ze nu of voorheen werkten - dus directiever - kunnen nooit op een goede manier integraal samenwerken. Als je gaat bimmen, dan is iedere discipline in het team vereist en niet alleen de projectleider en de werkvoorbereider, maar ook de monteur én de directie. Wil je het goed doen, dan moet dit gedachtengoed in alle lagen van het bedrijf worden bijgebracht. Die verandering moet door de hele organisatie omarmd worden, want met BIM werken de medewerkers op een andere manier samen." Het vraagt ook om een ander soort werknemers én bedrijven: meer zelfontplooiende medewerkers in adaptieve bedrijven, vindt Ockhuijsen. "Van bovenaf aansturen wordt allang niet meer geaccepteerd, maar stimuleer vooral ondernemerschap van deze medewerkers. Bedrijven op hun beurt kunnen ook alleen overleven als ze zich meer aanpassen aan de

3D-printen

Het is niet de enige innovatie waarvan Ockhuijsen veel verwacht. Een van de meest indrukwekkende innovaties in die toekomst zal 3D-printen zijn. Dat zal de gehele bouwwereld, maar ook de maakindustrie en zelfs de economie op zijn kop zetten. "3D-printen wordt de nieuwe industriële revolutie. We krijgen er thuis mee te maken, maar ook in bouw- en installatiesector. In de OTIB-toneelvoorstelling Nieuwe Vrienden over de omslag in de bouw komt dat heel mooi naar voren: een elektrotechnische installateur moet een montageplaatje in een slimme meterkast vervangen. Hij hoeft dat nieuwe montageplaatje niet meer op te halen uit het magazijn; hij print deze terplekke uit dankzij de mobiele 3D-printer die hij heeft meegenomen. Dat is nu nog toekomstmuziek, maar het gaat gebeuren." ■